

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felölős szerkesztő:

MÓRIZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégőföld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A zászlóbontás napján.

Éljen dr. Tüdös János képviselő jelöltünk!

Debrecen, okt. 9.

Az őszi szél kedvesen lengeti szépséges nemzeti zászlóinkat a debreceni függetlenségi és 48-as párt I-ső választókerületének a házairól. Ezek a polgárházak 28 éven át, mióta hogy a boldogult Thaly Kálmán képviselte a kerületet nemcsak az elveknek, de egymásmegértésének, az összetartásnak is bástyás házai voltak. Sem erőszakkal, sem tolatkodással nem férközhetett be ebbe a kerületbe idegen! Most sem lesz ez másként, bárki emberfia legyen is az, aki pártunkkal szemben tolatkodólag erőlteti magát bundagallérré a kerület nyakára.

Mocsoktalan zászlók azok, melyek az erős elsőválasztókerület független polgársága hivatalos jelöltjének, dr. Tüdös Jánosnak a nevével ékeskednek! Még az őszi szél is kedvesen, szeretettel lengeti ezeket a zászlókat, melyekre az önzés sara nem tapad! Melyekre az országos központ helybenhagyásával a kerületbeli függetlenségi párt nagyválasztmánya egyhangú lelkesedéssel írta fel a dr. Tüdös János képviselő jelöltünk nevét. A kerület elvhu polgársága bizalmának odaadásával fogja bearanyozni ezt a szeplőtelen nevet, a párt hivatalos jelöltjének nevét. Ha török, ha szakad fényes diadallal visszük győzelemre ezt a zászlót, amely mellé — elég sajnálatos — a párttűtés kalózzászlóját is merész volt kitűzni egy ember! Ez az ember, doktor Varga Lajos ügyvéd, aki — szemben a hivatalos jelöléssel — ma délután követjelöltnek kiáltotta ki magát a csizmadia szinben.

A kerület józan polgársága ítélkezni fog a párttűtés fölül. Nekünk most sem időnk, sem izlésünk nem engedi, hogy részletesebben foglalkozzunk a Varga doktor vállalkozásával. Amit keresett, bizonyára megfogja kapni s azért csak az összetartásra, higgadságra, a helyzetnek józan megfontolására hívjuk fel a kerület választóit! Testvéri bizalommal, szeretettel kérjük mindnyájokat, hogy a párt hivatalos je-

löltjének, dr. Tüdös Jánosnak úgy a délelőtti (az Arany Bikában) megtartandó programbeszédjének hallgatására, mint délután a Csapó-kertben összetartással jelenjenek meg. Ezen alkalomból dr. Bakonyi Samu, Csanak János képviselőink is jelen lesznek a zászlóbontásnál és az országos központ részéről dr. Vertán Endre képviselő, a képviselőház egyik érdemes jegyzője fogja Tüdös Jánost ajánlani.

A Tüdös-párt szervezkedése.

A városban, a Csapó-kertben már kintlobognak a dr. Tüdös János zászlói. A választási mozgalmak vezetésére is megalakultak az utcai irodák és vezetőségek.

E mozgalmak fővezére Somogyi Pál nagytisztelendő ur lesz, aki emberöltő óta egyik legbuzgóbb, lelkes vezetője a debreceni függetlenségi pártnak, akinek elvhu ségéhez és kitarásához szó sohasem fért. Bár koránál fogva terhes neki ez az izgalom, mégis örömmel hozta meg ezt az áldozatot, mintahogy lelkesen, önzetlenül sorakoznak melléje a kerületből választott intézők, eljárok is.

A két érdemes és kipróbált utcai elnök mellett, Török Gábor és Varjas János kiváló érdemű öreg elvtársaink mellett fiatal erőkről is gondoskodott a párt. A Péterfia-utcai részen Somogyi Pál oldalán, az a lelkes ifjú polgártársunk Thiesen Arthur bankigazgató, nagyiparos vezeti a mozgalmat, mint helyettes elnök, a Csapó-utcai részre meg Kovács János lelkész, iskolafelügyelő, ez a népszerű jeles pártmunkás az elnök, a választási mozgalom vezetője, akihez méltó helyettesként választották meg dr. Deseő Kálmánt, üzletvezetőségi titkárt, aki már a Csanak János választásakor is felejtethetetlen érdemeiket szerzett az odaadó tevékenységével.

A Péterfia-utcai részen a pártirodája a Török-féle vendéglő külön helyiségében van, a csapó-utcai részre meg a Korona-féle vendéglőben nyitott meg a pártiroda. Ezen a két helyen az illető utcák érdeklődő és érdekelt polgársága naponta déli 5 órától mindenféle felvilágosításokat és tájékoztatásokat megnyerhet.

Két jellemző eset.

A mai délután a Törökben megtartott értekezleten két jellemző eset is történt. Az egyik kellemetlenül hatott a jelen voltakra.

Az első eset szereplője Thiesen Arthur volt, akit tudvalóval és közbeszéd szerint a polgárság köréből igen számosan emlegettek az első kerület jelöltségére. Midőn pedig most az értekezlet Thiesen Arthurt a Péterfia-utcai részre, a választási mozgalom és iroda helyettes elnökének megválasztotta el Thiesen, a párttagok (mely minden, személyes érdeknél előbb való), úgy a Tüdös János személyére tekintettel lelkesen fogadta el a megválasztást!

— A párt döntése nekem mindennél

előbb-valóbb, mondotta Thiesen! Azért teljes erőmből csatlakozom Tüdös János zászlójához! Fogadom is, hogy diadaira visszük azt.

Harsogó éljenzéssel fogadták az érdekes párttagnak ezt az önzetlen szép kijelentését...

Annál nagyobb visszatetszést keltett a másik jelenet, amelynek a szereplője Varga Lajos doktor volt!

A történeti hűség kedvéért megemlíjük, hogy dr. Varga Lajos szintén eznapi délután a csizmadia-szinben híveivel jelöltette magát! Egy lobogó cédulával kezében egész váratlanul betamított dr. Tüdös Jánosnak a pártirodájába. A kezében tartott cédulára hivatkozva kijelentette:

— Itt a meghívóm! Eljöttem!

Ez a meghívó, mint az intéző bizottság tagjának került kezébe Varga doktornak, aki a kedvező alkalmat használta is, — bejelentette, hogy jelölték! Másrészt az eljárókkal kapcsolatosan tett valamiféle kijelentést.

A pártiroda zsufolásig telve volt! De mindenkit meglepett sőt megdöbbenett ez a szokatlan fellepés, mellyel nem a leghizelgőbb ítéleteket hívta ki magára dr. Varga Lajos, aki ezután további marasztalást nem várva távozott.

Bakonyiék megérkezése.

Az esti gyorsvonattal dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselőnk is megérkezett dr. Vertán Endre országgyűlési képviselő, a Haz egyik jegyzőjének, a központ kiküldöttjének kíséretében.

Bakonyiék elnéztek a Korona fogadóbeli pártirodába is, ahol a jelenvolt választópolgárok nagy lelkesedéssel fogadták mindkettőjüket. Bakonyi a rokonszenves ifjú képviselőt, dr. Vertánt bemutatta a polgároknak, akiket — a párttűtés helyteleltése mellett — összetartásra, kitarásra buzdított, majd felkérte őket, hogy hallgassák meg a központ kiküldöttjét.

Vertán Endre a kerületi független polgárság hűségét emelte ki. Hiszi, hívek maradnak most is a boldogult nagy képviselőjök emlékéhez, aki Rákóczi visszahozta, a nemzetet pedig Rákóczi eszméihez visszavezette. Ezt az erőt Thaly választóinak a hűségéből merített. Hiszi, hogy ezt az erőt most sem fogja szétforgácsolni az egyenetlenség.

A jelenvoltak részéről még Molnár József szólalt fel s beszélt a képviselőkhöz.

A négy „Király testvér”.

Zömökkötésű, pirosposzsgás arcu, igazi vérbeli debreceni polgárfiúk a négy Király-testvérek. Kettőjük a városnál tisztviselősködik. Mások gazdálkodnak. Az 6 családjukból való a Rákóczi-utcai népszerű vendéglős, Király uram is...

A négy Király testvér az első választókerületben lakik. Mind a négyen szavazó polgárok is. Az egyik kerekkepű, mosolygós Király testvér délután jelentette be a pártirodában.

— Négyen vagyunk testvérek! Mind a

Bartha Kálmán utóda

ajnlja ujonnan berendezett üzletét ni divat és pipere ujdonságokban a Varoshaza alatt.

négyen dr. Tüdös János urra fogunk leszá-
vazni.

„Király eesénk“ érdekes bejelentését
megéljenzették.

A mai programbeszéd.

Ismételten felhívjuk a polgár-
ságot, az I-ső választókerület füg-
getlenségi és 48-as választó polgá-
rainak a figyelmét a mai nap ese-
ményeire.

Dr. Tüdös János képviselőjelöl-
tünk délelőtt 11 órakor tartja meg
a programbeszédét az Arany Bika
disztermében. A pártgyűlésen dr.
Bakonyi Samu, Csanak János és
dr. Vertán Endre képviselők is
részt vesznek. Tehát felhívjuk derék
polgárságunkat, hogy tömörült meg-
jelenésükkel tegyék emlékezetessé
ezt a napot.

Délután pedig a Csapó-kertben,
a lányiskola udvarán tartja meg a
programbeszédét dr. Tüdös János.
Az indulás fél három órakor lesz a
Bika előtt, kocsikon, zászlókkal. A
programbeszéd ideje pedig 3 óra-
kor lesz.

A képviselőház ülése.

Budapest, október 9.

Féltizenegy már jóval elmúlt, midőn
Justh Gyula az ülést megnyitotta. A mult
ülés jegyzőkönyvét észrevétlenül hitelesítet-
ték. A függetlenségi párton élénk szövitá
tárgyát képezi, hogy az alkotmánypárt és
néppárt alig tíz emberrel van képviselve. A
folyosón sűrű gyűrű fogja körül Wekerle
miniszterelnököt, aki azonban a kérdezőskö-
dőknek nem adott nyilatkozatot a tegnapi
audienciáról.

Nagy György és Szmracsányi György
napirend előtt szót kértek.

Nagy György: Kéri a képviselőházat,
hogy szívből jövő üdvözlést mondjanak azok-
nak, kik a magyar nemzet legjobb barátai
voltak s kiknek fiaival velünk harcoltak. Üd-
vözlő a lengyel deputációt. (Élénk éljenzés.)

Szmracsányi György: Tegnap a kiván-
dórlási tanács négy tagjának megválasztása
volt napirenden. Az elnök azonban az ered-
ményt a következő ülésen akarja kihirdetni.
Ez ellenkezik a parlamenti gyakorlattal és a
hírszabályokkal. A napirend tárgyalására
10-től 2 óráig van idő. Az ülés félegy előtt
végződött s így ki lehetett volna hirdetni az
eredményt. Tegnap a Ház nem volt határo-
zatképes. Az eddigi gyakorlat az volt, hogy
az elnök hivatalból konstatálta a határozat-
képtelenséget és az ülést ily esetben felfüg-
gesztette. Ez taktikázás volt tegnap. (Nagy
zaj.) Veszedelmes precedenst képezhet ez az
eset, mely a kisebbség jogait sérti. Kívánja,
hogy az elnök kijelentse, hogy tegnap hely-
telenül cselekedett.

Justh Gyula elnök: A házszabályok
226. §-a értelmében napirend előtti felszólá-
lást vita tárgyává tenni nem lehet. Azonban
a Ház engedélyt kéri, hogy a képviselőnek
válaszolhasson. A házszabálynak olyan ren-
delkezése nincs, melyet tegnap megsértett
volna, de a kisebbség jogai sem sértettek
meg. (Helyeslés.)

Szmracsányi György: Félremagyarozott
szavait kívánja helyesbiteni. Hivatkozik egy
oly esetre, melyen szintén nem volt határo-

zatképes és az elnök mégis hivatalból kon-
statálta ezt.

Justh Gyula: Soha precedens erre nem
volt, mert az elnök mindig a jegyzők jelen-
téseit várja be. Külömben tegnap az ülés
megnyitásánál száznál több tag volt jelen.
(Ugy van.) Az elnök csak a jegyzők jelenté-
sére reflektálhat. (Helyeslés.)

Az elnök ezután a napirendre tér. Be-
jelenti, hogy a különböző bizottságok házi
ügyeikkel elkészültek s így ezek tárgyalásokra
készen vannak. Több iromány bemutatása
után jelenti az elnök, hogy a kivándorlási
tanács négy tagjának megválasztásánál 90
szavazat adatott be, miután a választás így
nem lehet határozatképes, a választást meg-
kell ismételni s ezt a legközelebbi ülésre
tüzi ki.

Héderváry Lehel a mentelmi és Lázár
Pál a gazdasági bizottság előadója terjesz-
tették be ezután jelentésüket.

Ezután az indítványkönyvet olvasták
fel. Nagy György az összeférhetlenséget
megállapító törvények kiegészítése tárgyá-
ban. Lázár Pál az új osztrák tarifa elleni
védekezés és Buza Barna az alelnöki fizeté-
sek eltörlésének tárgyában terjesztettek be
indítványt. Buza Barna indítványa 12-én,
Nagy György 13-án és Lázár Pálé 14-én
kerül tárgyalásra.

Rakovszky István a Weisz Manfréd
csepeli tölténygyárában történt robbanás,
Nagy György a kuria elnökének kinevezése,
Pető Sándor a szocialisták tüntetése és Nagy
György az október 6-iki gyásznapélyen a
kormány távolmaradása tárgyában jegyzett
be interpellációt. A Ház félkettőkor tér át az
interpellációk tárgyalására.

Ezután különböző mentelmi ügyeket
intéznék el, melyeket Héderváry Lehel, Feny-
vesi Soma, Balogh Ernő és Papp Béla is-
mertetnek. Szkiacsák Ferenc mentelmi ügyé-
ben a bizottság a képviselő mentelmi jogát
nem látja megsértettnek. Ezzel szemben Lu-
kács László kéri a Házat, hogy a bizottság
utasítsa arra, hogy Szkiacsák ügyében a
vizsgálat kiegészítésék. Erre vonatkozólag
határozati javaslatot nyújt be. A közigazga-
tásban számos visszaélés történik s ezeket
hosszasan ismerteti, miért is az elnök több-
ször megint.

Mezői Vilmos: Szkiacsák Ferenc men-
teimi jogát megsértettnek látja. Amennyiben
elfogadja a Ház a mentelmi bizottság indít-
ványát, akkor minden képviselőt le lehet
tartóztatni, mert választás izgatás nélkül
alig képzelhető el.

Kálosi József: A mentelmi bizottságot
veszi védelmébe. Általános frázisokkal nem
lehet a mentelmi sérelmet mellőzni, ha sé-
relem történt, úgy az illető tisztviselő ellen
bűnvádi feljelentést kellene tenni. Lukács
határozati javaslatával szemben a mentelmi
bizottság indítványát fogadja el.

Farkasházy Zsigmond: Tiltakozik
azon tendencia ellen, mely Lukács beszédé-
ben foglaltatott. Lukács beszédében nem
Szkiacsákot vette védelmébe, hanem párt-
ügyekkel hozakodott elő. Maga is tudja,
hogy sérelem történhetett s éppen azért Lukács
László határozati javaslatához csatlakozik.

Lucini János: A vizsgálatot ebben az
ügyben nem látja kielégítőnek. Visszautasítja
ama vádak, melyek a nemzetiségi képvil-
selőket izgatással vádolják. A képviselőház
tekintélye megkívánja, hogy az ügyben vilá-
gosságot teremtsenek s nem szabad azt te-
kinteni, hogy Szkiacsákról, vagy másról van
szó. Indítványozza, hogy a Ház állapítsa meg
sérelmét. Ily értelmű határozati javaslatot
nyújt be.

Nagy Dezső: Ugy látja, hogy a nem-
zetiségi képviselők azon vannak, hogy ezt
az ügyet eláztassák. Kéri a Házat, hogy az
ügyet a nemzetiségi védelemtől eltekintve,

bíralja meg. Ebben a tekintetben nem sza-
bad egy rövidlátó politikát üzni, akkor midőn
egy fontos dolgról van szó. Szkiacsákot s
tényleg mentelmi jogában sérelemért s éppen
ezért helyesli Lukács László javaslatát. A
magyar parlamentnek kötelessége az ügyben
a vizsgálatot kiegészíteni.

Az elnök az ülést 5 percre felfüg-
geszti.

Héderváry Lehel, a mentelmi bizottság
előadója bejelenti, hogy Szkiacsák Ferenc
mentelmi jogát nem látja megsértettnek a
bizottság.

Szkiacsák Ferenc újra bejelenti mentelmi
jogának megsértését.

Lukács László megsértettnek látja Szki-
csák mentelmi jogát, mert a népgyűlésen nem
engedték beszélni.

Ekkor husz képviselő kérte az ülésnek
keddre való halasztását.

Beniczky Ödön szerint a Ház nem ha-
tározatképes, kéri a határozatképeség meg-
állapítását. Elnök elrendeli a képviselők össze-
olvasását s kitünt, hogy a Ház határozat-
képtelen.

Elnök az ülést fél órára felfüggeszti
Háromnegyed négy órakor nyitotta meg
újra az elnök az ülést. Beniczky ragaszkodott
indítványához. Megolvasták a képviselőket:
57 volt jelen. Felolvasták a katalógust és
fél órára ismét felfüggesztette az elnök az
ülést. Fél 5-kor 60, egynegyed 6-kor 67,
háromnegyed 6-kor 86 képviselő volt jelen.
Végre egynegyed 8-ra begyűltek nagy számmal
a képviselők, mire Beniczky kijelentette,
hogy célját elérte és kérelmét visszavonja.

Beniczky és a néppárt eljárását elítél-
ték. A jövő ülés idejét kedden délelőttre tűz-
ték ki.

Az ülés háromnegyed nyolc órakor vé-
get ért.

Lengyelek a Ház elnö- kénél.

Budapest, október 9.

Ma délelőtt tizedfél órakor tisztelgett
az aradi gyásznapokról visszatérőben
levő lengyel küldöttség Justh Gyulánál. A
harminc tagból álló küldöttséget Nagy György
és Kovács Ernő képviselők vezették. — Itt
Nagy György és Stanirovsky Tadeus üdvö-
zölték az elnököt. Stanirovsky beszédét, —
amelyben köszönetet mond az elnöknek, hogy
lehetővé tette, hogy a lengyelek a parla-
mentben üdvözöltessenek, Kovács Ernő kép-
viselő tolmácsolta magyar nyelven. Az üd-
vözlésekre Justh Gyula a következő beszéd-
del felelt:

„Nagyra becsülöm és hálásan köszönöm,
hogy eljöttek ide és szeretetüknek, tisztele-
tüknek és rokonszenvüknek kifejezést adtak.
Az a meleg érzelem, — mely kisugárzik az
önök politikájának szavaiból, élénk visz-
hangra találnak keblemben. A magyar törté-
nélem lapjai között nem egy fényes példá-
ját találjuk annak az őszinte testvéri szere-
tetüknek, amelynek itt újból kifejezést ad-
tak. Adja isten, hogy a testvéri érzület a
magyar és lengyel nép között megmaradjon
az idők végezetéig. Isten éltesse önöket. Kö-
szönöm szíves megemlékezésüket.“

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd
után Justh Gyula egyenkint megszólította a
küldöttség tagjait, kik ezután a parlament
épületét tekintették meg, majd felvonultak
az első emeleti karzatra, ahonnan a mai ülést
végighallgatták.

A legizléseesebb női kalapok Fráter Irmánál szerezhetők be, Batthyány-utca 10. szám.

Iskola táskák

legolcsóbban kaphatók a
Fővárosi Bazárban.
Debreczen, Simonffy-utca 1.

— **Tízéves jubileum.** A „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlének Szávay Gyula védnöksége alatt álló debreceni Fiókja” 1909 október 31-én, 10 éves fennállása alkalmából, az „Arany bika” dísztermében emlékünnepeket, diszközgyűlést és táncmulatságot rendez. Az ünnepély műsora: Délelőtt 9 órakor diszközgyűlés a díszteremben Napirend: 1. Honfi dal. Gaál Ferencről. Éneklő az Egyetértés dalárda. 2. Elnöki megnyitó. 3. Emlékbeszéd. Tarja Szávay Gyula védnök. 4. Tíz évi működés felolvasása. 5. Elnöki zárszó. 6. Fohász. Jankó Bélánétól. Éneklő az Egyetértés dalárda. Erdelődőket szívesen lát a rendezőbizottság. Diszközgyűlés után diszebed, amelyre a részvételi jegy ára 4 korona. A rendezőség kéri a szíves érdeklődőket, hogy a diszebedre szóló jegyeiket október hó 20-ig váltsák meg. Este műsorral egybekötött zártkörű tánevigalom. Kezdeté pontban 8 órakor. Műsor: 1. Nyitány. Előadva a zenekar által. 2. Falu végén kurta koresma, Wuschingtól. Éneklő az Egyetértés dalárda. 3. Ripacs ur keservei. Magánjelenet. Előadja Gaál Gyula ur. 4. Padló de Serasate: „Zigeunerweisen” hegedű concert. Előadja Schusztér József ur, zongorán kíséri Baesó Erzsike urleány. 5. Kuplék. Előadja Schvarecz Viktor ur. 6. Száz szál gyertya. Frátertől. Éneklő az Egyetértés dalárda. Beléptűdj az esteli táncmulatságra: személyjegy előre váltva 1 K 80 fillér, este a pénztár ái 2 K, családjegy 3 személyre előre váltva 4 K 50 fillér, este a pénztárnál 5. K, páholyjegy 5 személyre 8 korona. Jegyek előre válthatók: Bosznay J. és Tsa. uraknál, Kossuth-utca; Griemann Gyula urnál, városházépület; Dianiska Agoston ur fodrász üzletében, Petőfi-tér; Lechner Károly könyvelő urnál, ipartestület és a rendező bizottsági tagoknál. — Ugyanitt kaphatók a diszebedre szóló jegyek is. Az ünnepély tiszta jövedelme az özvegyek és árvák segélyezésére fönnálló külön segélyzölalap javára fordítatik, miért is felülfizetéseket és adományokat hálás köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázni fogunk.

— **A Petőfi Társaság pályázatai.** A Petőfi Társaság az idén két pályázatot hirdet. A Bulyovszky-féle 200 koronás pályázat határideje 1909 december 1-én jár le. E díjra szavazásra alkalmas költemények pályázatnak és a viszonylag legjobb munkának, ha irodalmi színvonalon áll az, a díj kiadatik. Az eredményt 1910 január 6-án hirdetik ki. A gróf Vigyázó-féle 300 koronás jutalomra lírai költemény pályáznak. A díj csak önálló becsüműnek adatik ki. A pályaművek 1910 január 31-ig adhatók be. Az eredmény 1910 április 27 napján hirdették ki. A pályamunkák idegen kézzel, tisztán és olvashatóan másolva, lapszámozva jel gével és a szerző nevét rejtő jelígen levéllel ellátva, Kéri Gyula titkár címére Budapest, VI., Bajza utca 21. (Petőfi-ház) küldendők.

— **Egy urleány eljegyzése.** Egy kedves eljegyzési hírt tudatunk az olvasóinkkal. Balázs Odön gyógyszerésznek, a függetlenségi párt kiváló és népszerű tagjának nagyműveltségű és bájos leányát, Balázs Olga urleányt eljegyezte Benedek Lajos nyírvíz-szabályozási főmérnök. Az igaz szerelemből kötött frigyhez egy jobb kívánságainkat csatoljuk.

— **Második tavasz.** Hajduböszörményből írják: A szép, nyári időjárás következtében Szolnok György Gerzson itteni ref. lelkész kertjében a gesztenyefák és orgonafák tavaszi virágpompában díszlenek. Több más fa és bokor virágozik.

— **Egy igazán szép magyar családról** emlékezünk meg. Pártunk egyik hűs

ges tagja és eljárója Székely István uram, aki igazán szép magyar családnak a feje; mert eleddig 27 élő unokája van, de kilátás van a 28-dik kis magyarra is! Tartsa meg az Isten őket, hogy hű fiai legyenek a magyar hazának, mint a nagyapjok.

— **Megszökött a közkörházból.** A debreceni közkörházból a múlt héten megszökött egy beteg. Szabó Mihály az illető neve, 21 éves Pátróhára való legény. Szabó Mihály úgy látszik nem érezte jól magát az ágyban, párnák között, gondolt tehát nagyot és merészet s egy szép őszi este illa berek nádak erek: megugrott. A közkörházi kosztium azonban tudvalevőleg lényegesen különbözik a nyárspolgári öltözet-től. Szabó Mihály, hogy tehát az esetleges kellemetlenségeknek és bajoknak elejét vegye, betegtársának Fülöp Gusztávnak a ruháiból szépen kistafirozta magát. Ellopott a Fülöp Gusztáv garderojból az utolsó harisnyakötőig mindent. Így aztán a felismerhetés veszélye nélkül kerekelt oldhatott. Hogy hova, merre, meddig ment, azt még sejtetni sem lehet. Legjobban szeretné ezt tudni Fülöp Gusztáv, aki igen igen kényelmetlenül érzi magát. Pár nap múlva ugyanis ő rá nézve is út a szabadulás órája. De hogy távozzon el? A convencionalis társadalmi formák nem akceptálják a kórházi neglizsét. A kórházi főgondnok most sürgős átiratot intézett a nyíregyházi rendőrséghez, hogy Szabó Mihályt a legrövidebb idő alatt kerítsék elő, legfőképpen pedig a Fülöp Gusztáv ruháit.

— **Az utszólról.** A lengyel—magyar barátkozásról, esütörtök esti lakomáról még mindig sok szó esik Debreczenben. De az is bizonyos, hogy lengyel testvéreink sem fogják felejtetni ezt az estét, amelyen testvér szívek, testvér lelkek egymásba kapcsolódtak.

A debreceni vendéglátást, Debreczen városnak ezt a gavalléros fogadását ott a fehérasztalnál dícsőitették a lengyelek.

Dr. Magoss György, mint a polgármestert helyettesítő házigazda elragadta a vendégeket.

Azonban külön ki kell emelni Kiss Sándor városi tisztviselőt, aki az egész lelkes este folyamán, oly nagy figyelemmel s tapintattal ügyelt arra, hogy a szeretet vendégek semmiben hiányt ne szenvedjenek.

A táncban meg Végh Gyula főkapitányunk volt a vezető; a bájos kis szőke leánnyal, aki olyan hamvas szép fehér, üde volt, mintha csak Broniszláva libbent volna élénk a koldus diákból, Kazimirállal vezette be a dali szép lengyel táncot Végh Gyula, mihamar Roncsik Lajos főszámvevő is elő patant a szép fekete haju, sötét kék szemű lengyel urasszonnyal.

Irmay a színházi titkár azt jegyezte meg a lengyel táncról.

— Gyönyörű tánc ez, mert mindég cse-
relgetik benne az asszonyokat! . . .

Hej! Nagy kópé ez a titkár!

— **Megkerült ékszerek.** Szegedről jelentik: Rakovicza Matild előkelő román urnő automobilon a nyáron átrándult Magyarországra és elkerült Szeged környékére is. Rakovicza Matild Szatymaz és Kistelek között elvesztette 16,000 kor. értékű ékszereket és fontos okmányokat tartalmazó kéztáskáját, amelyet Csik s Mihály szatymazijómódu gazdálkodó 12 éves fia talált meg az országuton. A román milliomosnét táviratilag értesítették a megkerült ékszerekről, aki 100 korona jutalmat küldött a kis Csikósnak.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a következő eljegyzéseket jelentették be az elmúlt héten: Papp Gábor—Zetye Flóra, Főző József—Pócsi Juliánna, Szekeres Mihály—Leszkáni Anna, Balogh László Szabó Róza, Urbán István—Kazinezi Erzsébet, Tömöri Lajos—Kovács Zsuzsánna, Schláger Gyula—Sipos Erzsébet, Rapcsán József—Kovács Juliánna, Kovács István—Veres Juliánna, Vaskor György—Dalmi Zsuzsánna, Koczka János—Szegedi Erzsébet, Ary József—Sipos Zsuzsánna, Böszörményi Kálmán—Nagy Ilona, Molnár József—Szőke Eszter, Szmiték György—Maticsák Katalin, Jónás Mihály—Polgár Eszter, Papp János—Tarmasi Rebeka, Csige Sándor—Erdős Eszter, Adlerstein Mechel—Herschkovits Berta, Szekeres István—Nagy Zsófia, Uszkai Sándor—Kiss Margit, Saska István—Simon Ágota, Tóth Sándor—Z. Kovács Juliánna, Katona János—Bóta Mária, Kmetti Lajos—Papp Mária, Csatári Zsigmond—Gömöri Eszter, Németi Imre—Kalmár Eszter, Novák Károly—Gugyela Rozália.

— **Háziipari oktatás.** A mezőgazdasági irányú háziipari oktatás országsszerte már évek óta rendszereesen szerveztetik. Igen természetesen, hogyha valahol, úgy első sorban Debreczenben kiváló jelentősége van a háziipar meghonosításának és rendszeres fejlesztésének. Felismerte ezen szükségletet az állami gazdasági népiskola vezetősége, melynek kérésére a földmívelésügyi miniszter ur a háziipari oktatáshoz szükséges gépek és eszközök beszerzésére 600 K államgélyt engedélyezett. A városnak a szóban forgó iskolákra fordított áldozata kezdő gyümöleseit meghozni és pedig a legelőtöbbször szociális kérdésben. Ugyanis a különben télen kedvező munkaerőt siet kihasználni és úgy a szegény nép mint a közvagyonosodás édnkében gyümöleszőzővé tenni.

Részletes ismertetését,

mely lapunk mai számában az utolsó oldalon megjelent, olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk. Ez a nagyjelentőségű irodalmi vállalat, az összes ismeretek Enoklopédiája! Kapható havi 4 koronás részletfizetésre is, Csáthy Ferenczről, Egyház-tér 2. sz. Debreczen leg-régibb könykereskedésében.

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban ====
Löfkovits Arthur és Társa
üzégnél, DEBRECZEN, Plac-utca 38

Elkészültek!

a legdivatosabb és legjobb szabásu glace-, svéd- és szarvasbőr keztyűk
SCHÖNSÁNDOR
keztyű, kötszer- és orvosi műszertára
Debreczen, Plac-utca 12. (Stenczinger-ház). Fiókiület közvetlen a főposta mellett.

— **A hatodik is fiu lett.** Payer Józsefhez, a szegényügyek szelídlelkű biztosához megható levelet küldött egy szegény özvegy asszony. Azt jelentette be, hogy:

— Megszületett a hatodik fiu!...

Özvegy Pető Józsefné, Sándor Lidia most — megható levelében — segílyt, sürgős, rendkívüli segílyt kér a várostól, amit meg is adtak neki! Ez a szegény özvegy asszony nemrég vesztette el a férjét, a hat fiu gyermeknek most két kezével kell a napi kenyéret megkeresni.

— **Orgonista-kantor választás.** A debreceni Király csaláknak egyik szépreményű fiatal tagja Király László orgonista-kantor is. Mint értesülünk, a fiatal Király Lászlót segéd orgonista-kantornak választották meg.

— **A Szent László dalegylet őszi hangversenye.** November hónap elején tartja meg a dalegylet ez évben utolsó kötelező hangversenyét. Ez alkalommal a tagsági jegyek érvényesek. Kovács Károly egyleti kar-nagy a leggyönyörűbb és legújabb nótákból állított össze esinos népdal egyveleget, a szolnoki barát zárdának egy tehetséges tagja Radványzky József e darabok szerzője, az ő dalai bizonyára tetszeni fognak és nemsokára városszerte fogják dalolni szívből jövő és szóló nótáit.

— **A gőzcukorka gyár részv. társ. új gyártmánya.** A debreceni első gőzcukorka gyár, melynek kitűnő izletes cukorkái ma már általános közkedveltségnek örvendenek, új gyártmánnyal lép a közönség elé. — A gyár vezetősége ugyanis elhatározta, hogy üzemét kiterjeszti egy újabb ágra, a teasütemény készítésére is. A gyár vezetősége e célból fővárosi szakembert szerződttetett, s már megkezdte a sütemények gyártását. A közönség tehát azon helyzetbe jut, hogy teasütemény szükségletét is olcsón szerezheti be a cukorkagyár városi üzletében, s ezen gyár — ismerve eddigi gyártmányait — teljes garanciát nyújt arra nézve, hogy teasüteményeivel a legkényesebb igényeket is teljesen ki fogja elégíteni.

— **Felhívjuk olvasóink szives figyelmét a Triumph takaréktűzhely-gyár mai hirdetésére.** E gyár 42 év óta áll fenn Nürnbergben s 12 év óta fiókgyára van Welsben. (Felső-Ausztria) Kályhái elsőrendű gyártmányok s az egész monarchiában el vannak terjedve. E kályhákkal 60 százalék tüzelőanyag takarítható meg. Minden takarékos háziasszonynak ajánlható e kályha beszerzése.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség bünyűi osztályán Weisz Mátyásné Hüvelyes utca 8. szám alatti lakos feljelentést tett Varga Mária eszléd elletu, aki, mikor szolgálatából elbocsátotta, 19 korona 60 fillér értékű ruhaneműjét ellopta. A rendőrség megindította az eljárást. — Dr. Marton Kálmán Varga-utca 46. szám alatti lakos a 34-ik számú két lovas bérkocsis ellen tett panaszt, ki őt nem volt hajlandó a vasúthoz vinni. A rendőrség a vizsgálatot megindította. — Dusa József Széchenyi-kert 14. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen szomszédja, Füstös Jenőné ellen, aki egy csirkéjét ellopta.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami jányakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Harsányi Gábor ref. 60 éves, Borok Mihály ref. 47 éves, Tóth Ernő ref. 22 hónapos. Gyarmati Erzsébet ref. 1 hónapos, B. Kovács József ref. 36 éves, Sulyok Gizella ref. 28 napos, Csahoczi Sára ref. 28 éves, Prognor Margit ág. hev. 14 éves.

— **Fráter Lóránd nótás könyve** új-ból forgalomba került. A Fráter-rajongók, ennek a nótás könyvnek létrejöttét a magyar zeneműkiadó társaság agilis titkárának, Luria Arthurnak köszönhetik. A Fráter-nóták természetesen nem szorulnak dícséretre, —

annál kevésbé, mert hiszen mindannyian ismerjük és szeretjük Fráter Lóránd abszolút értékű dalszerzőmőveit. A nótás könyvben a szebbnél-szebb Fráter-nóták vannak felvéve, többek között „Tele van a város akáefa virággal”. A nagy népszerűségnek örvendő kiadvány ára 2 korona.

— **Debreceni emléktárgyak, alkalmi ajándékok, gyermekjátékok és utazási cikkek legnagyobb választékban** Mentze Henrik újdonságok aruházában Kossuth-utca 4. szám.

— **Ujtás a színházi cukorkákkal.** A debreceni első Gőzcukorkagyár, hogy a közönségnek a színházi cukorkák könnyű beszerzését lehetővé teze, 30, 60 filléres és 1 koronás izléses és esinos csomagokban állandó készletet tart Piac-utca a Tisza-palotában berendezett üzletében. A dobozok, melyekben 20 különféle legfinomabb cukorka van csomagolva, a gőzcukorkagyár eredeti pecsétjével vannak leragasztva és kizárólag csak a fenti üzletben kaphatók.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendelünk.

— **Fráter Loránd Nótáskönyve** ismét kapható 2 koronáért zongorára. Csáthy Ferencnél Egyháztér 2.

— **Dr. Block István**, „Korunk nemi élete” című hírneves munka, vaskos kötetben füzve 14 koronáért kapható Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Egyháztér 2. sz.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas esuznál, testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a „Moll-féle sóborszesz”-szel való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész es. és kir. udvari szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. — Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Ingyen kapja lapunk minden előfizetője a

„Debreceni Képes Kalendárium”

Debrecen és Hajdu megye leggondosabb címtárát tartalmazó, diszesen bekötött képes nagy naptárt. o

SPORT.

Atletikai verseny a Sport-téren.

A Debreceni Tornaegylet házi versenye.

A versenyszazon befejezéseül szorgalmas házi egyletünk ma délután 3 órakor a Sporttéren házi atletikai versenyt rendez. A következő handicap versenyszámokkal: 100 yardos és 220 yardos síkfutás előnyt ad Székő, magasugrás előnyt ad Vadon Géza dr., egynegyed és fél angolmértföldes síkfutás, előnyt ad Fülöp Miklós, súlydobás előnyt ad Deák, gerelyvetés, előnyt ad Bornemisza Béla.

A versenyen részt vesznek a D. T. E. kitűnő számos versenyt nyert, sok dícsőséget aratott kitűnő erői, ezenkívül ez alkalommal mutatkoznak be az egylet új tagjai, kik között nem egy kiváló tehetségű fiatal atléta van.

Az érdeklődő közönséget az egylet vezetősége ez uton hívja meg a verseny szives megtekintésére.

Lóverseny. A Vilmos német császár és porosz király nevét viselő es. és kir. 7. sz.

huszárezred a nagyváradi osztály bevonásával szokásos őszi lóversenyét f. hó 27-én, szerdán rendezti a nagy lóversenytéren. A részletes programot az ezredparancsnokság későbbben fogja közzhírré tétetni. Fényesnek ígérkezik ez idei versenyük is, méltán ébren tartja a közönség érdeklődését.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Bérletszűnet.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal

Paraszt kisasszony.

Népszínmű 3 felvonásban. — Irta Bereczik Árpád.

Főbb szereplők:

Árkosi Vilmos	Gerő Ida
Szilassi Etel	Kardos Géza
Nádor Zsiga	Kallós József
Oláh Géza	Szilágyi Berta
Horváth Kálmán	Győre Alajos
Ligeti Lajos	

Este hét és fél órakor rendes helyárrakkal Ujdonság!

Folyószám 2. Kis bérlet 2. szám.

Az elvált asszony.

Nagy operette 3 felvonásban. Szövegét írta Leon Viktor. Zenéjét szerzette Fall Leó. Fordította Gábor Andor.

Főbb szereplők:

Horváth Kálmán	Zilahyné S. V.
Árkosi Vilmos	Szilassi Etel
Kemény Lajos	Gyöngyi Izó
Győre Alajos	Kardos Géza
Nádor Zsiga	Kallós József
Ligeti Lajos	Magda Eszti
Torma Zsiga	Gyöngyi Jolán

Holnap, hétfőn, október 11-ikén

Az elvált asszony.

Operette 3 felvonásban.

Heti műsor: Kedden: „Elvált asszony”, operette (B). Szerda: „Elvált asszony”, operette (C). Csütörtökön: „Kivándorló”, színmű (A). Pénteken: „Kétszer kettő — öt”, szatira, ujdonság (B). Szombaton: „Kétszer kettő — öt”, ujdonság (C). Vasárnap délután: „Kedélyes paraszt”, este „Árendás zsidó”, népszínmű.

* **Elvált asszony.** Fall Leo világhírű operetteje, mely a napokban ünnepelte Bécsben 250 előadását, hozzánk is elkerült. — E szép zenéjű mulattató modern stílusú operettének ma lesz a bemutatója. — Ez előadás iránt, mint halljuk már is óriási érdeklődés mutatkozik. Feltűnést keltők a toillettek ez előadásban. Különösen a Zilahyné és Szilassi

Akar ön szép szobavilágítást?

akkor vegyen háztartási **Deutsch-nál** petróleumot, nem füstöl, **Piac-utca 38.** nem szagos, kapható -- Hatvan u.9. Péterfia u. 42-44

A VÁRMEGYÉBŐL.

Irnokválasztások. Hajdunánáson adóügyi irnoknak Czegléd Lászlót, közigazgatási irnoknak pedig Tóth Lajost rászották meg nagy szótöbbséggel. Debrecenből részt vett a választáson Pákozdy Sándor főjegyző.

Öngyilkos irodatiszt. A hajduszoboszlói rendőrkapitányság telefonon jelenti, hogy Radó Ferenc ottani járásbírói irodatiszt, nős, családos ember, ma délelőtt fejbe lőtte magát és azonnal meghalt. — Tették oka anyagi zavarokban keresendő, mert egyéb oka nem volt a különben pontos, szolid embernek az öngyilkosságra.

Elfogott tolvaj. Hajduszoboszlói csendőrőr jelent, hogy a múlt hetekben B. Tóth Mihály vajda zugi tanyai lakos (szoboszlói határ) ladjából ellopott 62 korona tolvaját Farkas Lajos hajduszoboszlói lakos — foglalkozás nélküli csavargó — személyében elfogta. — Farkas tettét beismerte.

Halált okozó súlyos testi sértés. Lakodalomra készültek a legények Tiszabüdön. A jókedv emelése céljából már jókor reggel felöntötték a garatra. Azonban a bor hatása alatt megfellebbeztek tulajdonképeni ivási céljokról és kitört belőlük a legényvitus és parázs verekedést rendeztek, melynek áldozata lett Tamás Pál odavaló 17 éves parasztlégy. Verekedés közben agyonütöttek.

Városi közgyűlés.

Második nap.

Vita a köztisztasági vállalat körül.

Debrecen, október 9.

A közgyűlés második napjára kevés számú bizottsági tag gyűlt be. Tárgyak közül fontosságra nézve a köztisztasági és közegészségügyi vállalatok házi kezelésbe való vételének ügye magaslott ki. Emellett a tárgy mellett töltött a bizottság két és fél órát s úgy meg hányták-vetették annak minden részét egyesek, hogy az a kevés számú bizottsági tag is lassan-lassan elpárolgott a teremből. Szentesi János meg is jegyezte, egyedül maradván a jobboldalon, hogy:

— Hisz már nem is közgyűlés ez; oly kevesen vagyunk!

Emiatt lett a szavazás meddő az ingatlan vételi ügyekben is. A többi tárgyat hamarosan letárgyalták hat óra után párperccel vége lett a közgyűlésnek.

*

A mai gyűlésről tudósításunk a közzétett közli:

Kevés számú bizottsági tag jelenlétében nyitotta meg a közgyűlés második napját Wessprémy Zoltán főispán.

Mielőtt a tárgysorozat pontjait vették volna tárgyalás alá, **Ronesik Lajos** főszámvéve jelentette, hogy a tegnapi elfogadott költségvetés alapján a város összes bevételei 3.215,264 korona 92 fillér, az összes kiadás 3.475,965 korvna 22 fillér. A hiány 260,696 K 30 fillér, melynek fedezésére szolgáló pótdadó 21,5 százalék.

Dr. **Tóth Emil** előterjesztette a tanács javaslatát a közkórház kibővítéséről. A tanács a kibővítés tervezetét és a költségvetést a jövő havi közgyűlésen fogja előterjeszteni. A közgyűlés a bejelentést tudomásul vette.

Ugyancsak dr. **Tóth Emil** előterjesztette a tanács javaslatát a közbiztonsági és köz-

egészségügyi vállalatok házi kezelésbe vételéről, amelynek tervezetét minden bizottsági tag megkapta nyomtatásban. A javaslat körül nagy vita keletkezett.

Márk Endre általánosságban elfogadja a javaslatot. A vállalatot függetleníteni kell a hivatalos befolyástól. A tervezet szerint az ügyeket egy héttagú felügyelő bizottság intézi, amely saját kebeléből igazgatót választ. Ezen igazgatói állásra a főmérnök van kiszemelve. Ezt nem tartja helyesnek, mert így is nagyon el van foglalva a főmérnök s ezen új állása hátrányos lesz a városra nézve a többi hivatalos ügyeket illetően. A személt fuvarozást is be kell vonni az üzletágak körébe.

Dr. **Burger Péter**: Általánosságban sem fogadja el, a közegészségügyi bizottság nem tárgyalta, sem a gazdasági bizottság. Nem helyes üzleti alapon rendezni be a köztisztaságot. Az orvosoknak is beleszólást kell engedni. Nem helyesli a jégszállítás bevonását, de kívánja az utcaseprest felvenni a vállalat üzletágai közé. Kéri a közgyűlést, hogy adja vissza a kérdés bővebb megtárgyalás végett a közegészségügyi és a gazdasági bizottságnak.

Dr. **Révi Nándor** szerint a főorvosnak kell a vállalat vezetőjének lenni. Az legyen felelős a köztisztaságot. Mert valakinek felelnie kell a köztisztaságot.

Aczél Géza főmérnök hosszabban beszélt a javaslat mellett. Sorban igyekszik megcafolni a felszólalók érveit s kéri a javaslatnak egészben való elfogadását. Az igazgatói állást fentartani kéri, mivel feltétlenül szükséges, hogy egy ilyen vállalatnak szellemi részének vezetője legyen. Az utcaseprest nem tartja felveendőnek az üzletágak közé, mivel azt minden városban külön kezelik.

Balkányi Miklós szerint az lenne a legjobb, ha a vállalatot egy harmadik személy készítene el a város felügyelete és ennek őrzése mellett.

A közgyűlés ezek után a javaslatot dr. **Burger Péter** halasztó indítványával szemben elfogadta s rátért a részletes tárgyalás folyamán **Márk Endre** indítványára a t. főügyész helyett t. főorvost vették be a felügyelő bizottságba. Dr. **Révi Nándor** indítványát a jutalékok eltörlésére vonatkozólag elvetették.

Az igazgatói állás szervezése ellen **Márk Endre** szólt fel. Indítványozta ezen állás elejtését.

A közgyűlés szavazás után **Márk Endre** indítványát fogadta el a tanács javaslatával szemben. Az igazgatói teendőket az intézőre bízták.

Balkányi Miklós szétválasztani kívánja a könyvelői és a pénztárnoki állást. A közgyűlés az indítványt nem fogadta el, mivel a vállalat nem bírja meg a külön pénztárnoki állás szervezését.

Ezután részleteiben is elfogadták a javaslatot a jelzett módosítással.

Elfogadták a Mester-utcai előcsengetős vasuti sorompó felállítására vonatkozó tanácsi javaslatot.

Az Országos Monográfia Társaság kérelmét nem tárgyalták, mivel az levélben kérte a tárgynak napirendről való levételét.

A magyar városok központi hitelintézet létesítésének ügyében érkezett megkereséseket tudomásul vették s az alaptáshoz nem járultak hozzá, miután a városi takarékpénztár megalapítása iránt már határozat van.

Több kisebb pont letárgyalása után a városi rendőrség hajdu- és szolgaszemélyzet ruházatának biztosítása tárgyában hozott tanácsi határozatok ellen beadott felebbezéseket tárgyalták.

Davidházy Kálmán szólott a felebbe-

zéseket mellett. Sőtve vannak a debreceni szabó-iparosok azért, hogy a ruhaszállítást egy budapesti cég kapta. Sőtve van a helybeli cipész- és eszmadia-iparosság azért, hogy a Mandel és Grünbaum cégek kapták a szállítást, holott azok nem is iparosok s valószínűleg gyárban készített árukkal látják el a legénységet.

A bizottsági tag felszólalására **Kovács József** polgármester felelt. A szállításra pályázat volt hirdetve s a nevezett cégek áruai voltak a szakértők szerint a legolcsóbbak. A közgyűlés a felebbezéseket ennek alapján elutasította, de egyben kimondta **Davidházy Kálmán** indítványára, hogy a jövőben figyelemmel lesz a kisiparosság érdekeire is.

Több kisebb fontosságú tárgy elintézése után a közgyűlés este hat órakor véget ért.

Kereskedelem, ipar.

Uj iparvállalat az Arany János utcában. Debrecenben már hónapok óta egy új iparvállalat áll fenn a „Hun-ária” épületben az Arany János-utcában. „Merkur” cég az egyedüli képviselője a vidéken az „Adler” írógépnak, amely elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású írógép. A vállalat Budapesten, Bécsben, Berlinben szerzett tapasztalatait igyekszik itt Debrecenben terjeszteni. E gépiró, másoló és sokszorosító vállalat, amely javításokat is felvállal, míg egyrészt a közönség érdekeit igyekszik szolgálni, másrészt megóvja a közönséget a budapesti és vidéki ügynökök tulkapásaitól.

Iparosok ünnepélye. Vettük a következő levelet: Van szerencsénk ide csatoltan a 10 éves fennállásunk alkalmából tartandó ünnepélyünkről szóló meghívó azzal a tiszteletteljes kéressel megküldeni, hogy a jelzett ünnepélyünk délelőttjén tartandó diszkozyülésen megjelenni sziveskedjék. Nem hisszük, hogy legyen városunkban egyetlen egy iparos, kereskedő stb., aki eme jelentős napon szíve teljes melegevel velünk ne ünnepeljen. Diszkozyülésünkön óhajtunk beszámolni arról, hogy a kulturában s ezen a téren a nemzetek harcában a magyar iparos, a magyar munkás és a magyar kereskedelmi alkalmazott mily becsületes küzdelmet fejtett ki és ezzel szemben mily eredményeket ért el a rokkantság és agkori biztosítás terén. Tíz évi működésünkről szóló „Emlékiratunkat” egyidejűleg postára tettük a célból, hogy tek. Cimnek alkalma legyen tevékenységünkről a legüzetesebb tájékozást szerezni. Debrecenben, 1909. évi október hó. Hazafias tisztelettel: az Elnökség.

A Nép- és Vándorkönyvtárakról.

(Muzzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának jelentése 1908. évi működéséről.)

Magyarországon 14 év óta, vagyis a Muzzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának fennállása óta történik gondoskodás arról, hogy az egyszerűbb, magasabb fokú iskoláztatást nem nyert egyének is hozzájuthassanak a szellemvilágnak azelőtt előlők elzárt kincseihez. Más szavakkal: csakis a nevezett intézmény létesítése által jutott a munkás, az egyszerű földmives ahhoz az igazán nagy jótevékenységhez, mely sok esetben többet ér a föld egyéb javainál, hogy hazánknak, valamint a külföldnek jelesebb irodalmi termékeit ingyen élvezhetik, azt magokévé, közkinccsé tehetik.

Milyen bőséges tárházat, az ismeretszer-

FOLYÓSÍTVUNK:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10-75 éves törlesztésre 3%-3½%-4%-4½%-os kamatra készpénzben. Jelzálog kölcsönöket II-ed és III-ad helyi betáblázásra 5-15 évre 5%-al, esetleg 5½%-al.

Személyi- és tarca-váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2½-10 évi időtartamra. Tisztviselői kölcsönöket állam, törvényhatósági, községi tisztviselőknél és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezességet és életbiztosítás nélkül. Ugyanezek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-ig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlábi mellett. Tőzsdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdékben lekiismeretesen és pontosan teljesítünk mindenkor eredményesen; az árfolyamokat naponta díjtalanul közöljük.

Konvertálunk bármely belső pénzügyi által nyújtott jelzálogos, törlesztéses, személyi- és váltókölcsönt. — Mindenemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzeszközökkel levő összeköttetésünkkel fogva legelőnyösebben leonyolítjuk le. Bankházunk képviselőit megbízható egyéneket felvesszünk.

RÓTH BANKHÁZ

BUDAPEST.

Bank-központunk:

VI., Váci-körút 45. Bankpalota.

Telefon: 92-25 (Interurban).

Díjtalanul nyújtunk barkinek szakszerű felvilágosítást. Válaszát meg mindenkor mellékeljük.

zés, a kultúra és műveltség mily kiapadhatlan éltető forrását nyitotta meg az Országos Tanács a magyar nép előtt a Nép- és Vándorkönyvtárak szervezésével és felállításával, azt csak az tudja méltányolni, ki népünknek e tekintetben való elmaradottságát ismeri. Ezek az intézmények a magyar nemzet kultúrtörténetében korszakalkotó jelen ősséggel bírnak.

Tudjuk, hogy az ujabbkori és vérbeli magyar irodalom alig száz éves. Ennek fejlődése és a magyar nép politikai és gazdasági átalakulása is egy időre esnek. A jobbágy-ságból felszabadult, földhöz tapadt szegény népnek első sorban az anyagi dolgokra, a megélhetésre kellett minden képességét fordítani, hogy létmegmaradását biztosíthassa abban a hazában, mely nem adott neki semmit, de áldozatot követelt bőven. Parlagon heverő szellemének kiképzésére sem pénze, sem ideje nem volt. Meg kellett elégednie azzal a csekély ismerettel, melyet a falusi iskola adott ott, ahol volt.

A könyvek olvasása, az ismeretek ez-uton való szerzése, gyarapítása csak ezelőtt 30 évvel is lukszus számba ment e haza határain belül. A gazdagok és jobb módúak privilégiumának tartották.

Falu helyen azt sem tudták, mi fán terem a „Közkönyvtár”. Amelyik falusi bíró ilyesmire pocsékolta volna a község vagyonát, kihuzta volna a „lutrit”. A legkiválóbb népies magyar íróknak: Boros Mihálynak „Boldogháza” című irány regényében lefektetett eszmék elérhetetlen ideálok voltak. A nép a kalendáriumon és csizión kívül a Tatar Péter-féle históriákat ha olvasta.

A városokban sem igen volt e tekintetben nagy különbség. A nép szellemi műveltsége, olvasottsága alacsony nivón állott itt is. A városokban levő kaszinók és társaskörök közkönyvtárai csak a módosabbaknak nyújtottak alkalmat, hogy irodalmi nivón álló műveket olvashattak. A kevésbé módosok a Rinaldó Rinaldini, Sugár Győző és más ponyvás regényírók rémes regényeit vették és olvasták. Nemcsak pénzt pocsékolva erre, hanem szellemet ölt mérget szívtak belőle.

Manapság — hála Istennek — már nem így van.

A Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa a napokban bocsátotta ki jelentését 1908. évi működéséről. A jelentés vaskos, 336 lapos könyv. Ennek a jelentésnek mindjárt a letelején megtudják, hogy a lefolyt 1908. évben a társadalmi uton létesített s fenntartott közgyűjtemények közül 76 tudományos és 653 népies jellegű gyűjtemény tartozott a hatáskörébe. Mindezeknek fenntartására, segélyezésére, valamint ezekkel kapcsolatban levő dolgokra az elmúlt 1908. évben 354,832-50 korona fordított, mint államsegély. Tehát 653 könyvtár terjeszti a közműveltséget a nép között. Ebből 610 Magyarországon, 3 Fiumében, 26 Horvát-Szlavonországban a Julián egyesületnél, 20 Ausztriában, 7 az Északamerikai Egyesült Államokban, 1 Délamerikában, 1 Törökországban van elhelyezve.

Magyarországon legtöbb népkönyvtár, 23 az ország fővárosában, Budapesten van elhelyezve. Utána jön Szeged 16 népkönyvtárral, Debreczen 7 vándorkönyvtárral. A debreceni vándorkönyvtárak a következők: Debreczen városi vándorkönyvtár, Debreczen városi szegényházi, a belső ohati, a halápi a homokkerti, az ohat-telekházi, az ondódi vándorkönyvtárak. Ezen 7 könyvtárban el van helyezve 1272 mű 1303 kötetben. Az elmúlt 1908. évben ezen könyvtárakat 1473 egyén vette igénybe, átolvasván 3915 kötetet. A kiolvasott könyvek Jókai, Mikszáth, Gárdonyi,

Benedek műveire esnek legnagyobb számmal. Ime a kultúra és műveltség terjedésének a kézzel fogható bizonyítékai.

Kövér Gyula.

EGYHAZ, ISKOLA.

Széniori beiktató.

Ünnep a kollegiumban.

Az ősi főiskola ma avatta fel új széniorát Erdős Károlyt, ki édes atyja dr. Erdős József nyomdokán igen szép eredményű előhaladást tett. A diszteremben fényes ünnepség keretében iktatták be hivatalába a főiskolai tanárkar választásán megválasztott széniorát. A kántus bevezető éneke után az Akadémia ez idei rektora dr. Erdős József pár szóval megnyitotta az ünnepélyt, amint Erdős Károly lépett az emelvényre és olvasta fel alapos tanulmányokra valló értekezését a praedestinációról, a protestánsok egyik leghatalmasabb dogmájáról. — A szép számban megjelent közönség feszült figyelemmel hallgatta meg a gyönyörű értekezést s lelkesen ünnepelte a széniorát. — Az igazgatóprofeszor zárószavai után felhangzott a kántus gyönyörű éneke, a mivel a jól sikerült ünnepély be lett fejezve.

Az Erdős Károly beiktatásával a volt szénior, Sárközi Lajos hatásköre megszűnt. Sárközi — elnyervén a „széniori tanulmányut alapítvány kamatait — egy esztendői tanulmányutra indul Wittenbergába, Strassburgba és Hollandiába.

Az új szénior tiszteletére hétfőn este a főiskola hallgatói Toró bácsi vendéglőjében összejövetelt rendeznek, hogy megtapasztalják, mennyire tud megfelelni az új szénior az ősi hagyományos szokásnak, tudniillik: hogy iszik a szénior. (D—a.)

— Vasárnapi istentiszteletek. Ma vasárnap a refo mátus templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő: a Nagytemplomban prédikál Boer Károly s. lelkész, Kistemplomban 9 órakor Szele Miklós s. lelkész, 11 órakor Kovács Béla amerikai lelkész, Ispótytemplomban Pelecskey Sándor s. lelkész, Csapókertben Uray Sándor lelkész, Homokkertben Erdős Károly főiskolai szénior, Városi szegényházban Hajdu Zs. püspöki titkár. A rom. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor esendes szent mise; 7 órakor esendes szent mise; 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjuság részére esendes szent misét mond; 9 órakor az ünnepi nagymisét Gróh Ferenc püspök végzi segédlettel utána szent-beszéd, háromnegyed 11-kor a Svetitszárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond; fél 12-kor esendes szent mise. Délután 3 órakor Iytánia, utána rozsafüzér, 5 órakor a Jézus szentséges szive társulatának ajta-ossága szent beszéd, körmenet és litániával. — Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos lelkész végzi.

A debreceni felső kereskedelmi iskolával kapcsolatosan kereskedelmi esti tanfolyamra a beiratások f. övi október hó 1—11-ig tartanak az igazgatóság hivatalos órái alatt. Felvétetik minden felnőtt férfi és nő, akinek legalább annyi előképzettsége van, hogy az előadásokat megérteni képes. A beiratkozáskor bemutatandó a születési bizonyítvány és a legutolsó iskolai bizonyít-

vány, ugyanakkor lefizetendő a 40 korona tandíj is. A tanfolyam megnyitása október hó 11-én este 8 órakor.

UJDONSÁGOK.

— Eskületétel a Városházán. A tegnapelőtt megválasztott hivatalnokok hétfőn délelőtt teszik le hivatali esküjüket. Ugyanakkor fogják a tegnap és tegnapelőtt megtartott törvényhatósági közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesíteni.

— Kubelik hangversenye október 22-ikén. Mint három éves fennállása óta mindig, az idén is a Zenekedvelők Köre (elnök Simonffy Emil zenedei igazgató) nyitja meg a hangversenyek sorozatát. — Kubelik, a legnagyobb hegedűs lesz az első hangverseny szenzációja, kinek mind az öt világrészben eddig példátlanul álla sikere volt. — New-Yorkban egy hangversenyén 5324 ember volt jelen s a tiszta jövedelem 27,000 korona volt. — Chikágóban pedig 4 hangversenye 106,000 koronát jövedelmezett. — Ilyen sikere még semmiféle művészek nem volt. — Kubelik debreceni programja a legragyogóbb. — Csajkovszky, Bach, Paganini és Vieuxtemps műveit fogja előadni. — E hangverseny október 22-én lesz a Bikában. A kör tagjait teljesen díjtalanul vehetnek azon részt. Tagul jelentkezhetni még Hegedűs és Sándor könykereskedésében és a titkári hivatalban, Piac-utca 49. sz. — Nem tagok részére a belépődíj 6 és 5 korona s e napi jegyek ugyancsak Hegedűs és Sándor urak üzletében jegyezhető elő. — A további hangversenyek sorozata januárig a következő: November 11-ikén Heinemann Alexander kamaranékes Berlinből, december 7-én a legnagyobb élő zongoraművész, Sauer Emil és Gronemann Johanna énekművésznő Münchenből, január 4-ikén pedig a világhírű Sefcsik vonósnegyese. — Tagok ugy ezen, mint a későbbi hangversenyeket is, melyek most vannak előkészítés alatt, teljesen díjtalanul látogathatják.

— A Jogász és Tisztviselői Kör 1909. évi október hó 24. napján d. u. 4 órakor a kör helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárty: A kör felosztása s a kör vagyona feletti határozat. Minthogy a kör felosztása tekintetében határozat hozatalhoz a tagok háromnegyed-részének jelenléte szükséges az alapszabályok XVII-ik szakaszának i) pontja alapján, kérjük tagtársainkat, hogy a közgyűlésen mindnyájan megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— Házasságkötések. Az elmúlt héten az állami anyakönyvi hivatalban a következő házasságkötések történtek: Goldman Sámuel izr. — Róth Eszterrel izr., Doró János ref. — Berecz Zsófiával ref., Dudás József ref. — Pál Juliánnával ref., Tar Gábor ref. — Bakó Juliánnával ref., Barna Mihály ref. — Barázs Eszterrel ref., Ujlaki István ref. — Halász Erzsébettel gör. kath., Faragó József ref. — Faragó Erzsébettel ref., Molnár György ref. — Fülöp Eszterrel ref., Gál Elek ref. — Novoszáth Alojzia r. kath., Wessprémy Barnabás ref. — Tóth Katalinnal ref., Szücs Bertalan ref. — Tóth Ilonával ref., Tukacs László ref. — Torezy Emmával ref., Bagdy Gábor ref. — Borsi Eszterrel ref., Szabó Lajos ref. — Szilágyi Erzsébettel ref.

VÉGKIÁRULÁS!

Kontsek Kornél

divatruházában DEBRECZEN, Kossuth-utca 1. Házlebontás miatt a raktáron levő női és úri divatcikkek tulnyomó részét

rendkívüli olcsó árakon kiárusítom.

**TÖRLEY
PEZSGŐ**

Rendkívül

olcsó árakon

vásárolhat most mindenki!

Őszi és téli Ruha és Kosztümszövetek

- Tiszta gyapjú seviotot ruhákra és aljakra . . . . . Frt 1.05
- Sima kosztüm seviotot kabátos ruhákra . . . . . Frt 1.25
- Sima divatszövetet minden divat színben . . . . . Frt 1.08
- Angol divatszövetek különösen aljakra . . . . . Frt —.58
- Angol kosztümszövetek kabátos ruhákra . . . . . Frt —.78

**Utólérhetetlen nagy választék!
Külön jó minőségek!**

Bosznay J. és Zarsa

divat- és szőnyeg áruházában
Debreczen, Kossuth-u. 5.

Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál

1908-9 vágásu, elsőrendű cser hasáb tűzifa waggononkint (100 q), apátkereszturi állomásnál kocsiba rakva 110 (Egyszáztiz) koronáért, — öt waggonon felüli rendelésnél waggononkint 105 koronáért eladó.

A vasuti fuvardij kocsinként apátkereszturi állomástól Bihardiószegig 18 korona 74 fillér, Gyapolyig 21.74, Paptamásiig 23.74, Biharig 26.74, Nagyváradiig 30.74, Debreczenig 34.74, Szoboszlóiig 39.74, Kabáig 45.74, Püspökladányig 50.74, Karcagig 53.74, Kisujszállásig 58.74, Mezőkeresztesig 37.74, Berettyóújfalug 40.74, Bárándig 47.74, Cséffáig 42.74, Nagyszalontáig 45.74, Sarkadig 50.74, Gyuláig 53.74, Békésesabáig 58.74, Horgosig 85.74, Szabadkáig 90.74, Zomborig 102.74, Érselindig 17.74, Érmihályfalváig 22.74, Nyirábrányig 29.74, Vámospéresig 29.73, Hajduhadházig 39.74, Ujfehértóig 45.74, Császárszállásig 47.74, Nyiregyházaig 47 korona 74 fillér.

A rendelések a székelyhidi uradalom számtartói hivatalához intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelek, baróchetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszításkák,

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátyolok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. 1.

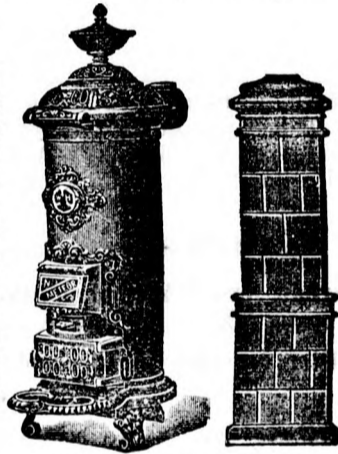
Alapították 1842. évben.

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

„METEOR” folyton égő kályhák

Felülmúlhatlan tűrőképességgel. Tüzelő ür tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás! Kis helyet foglal el! Átlap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉK TŰZHELYEK.

TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő.

városházépület, Piacz-u.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségek-nél a legkitünőbb háziszser a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN.

Legbiztosabb szépitőszer a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, máj-foltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona.

Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona

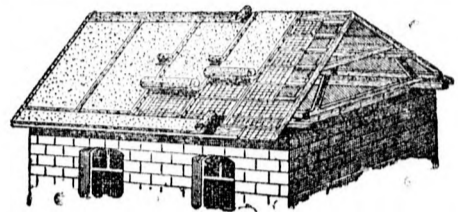
Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerész-nél =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,

a színház mellett. * Telefon sz. 469.

„ARANYEGYSZARVU” gyógyszer-tár.

Bienn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák

Takarék tüzhelyek

Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

Padló lakk

minden színben, dobozonként 60 krajcar

a Festékgyári raktárban

Hatvan-utca 8. szám. Telefon 205. szám.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszköz

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeldtér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tartsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „D.V.”, „Szinházati”, „Pipacs”, „K. Z.” „Fehérszegfü” jeligére.

Középkorú urlembert ismeretségét keresem, ki anyagilag is támogatna. — Levelet kérek ez ujság kiadóhivatalába „Palma” jeligére.

Melyik fiatal vagy nős ember lenne hajlandó, egy középkorú nővel, megismerkedni és tíz koronával kíségeteni, az írjon Fehér székfü jeligére, a kiadóba.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villany üzemű kávé pörköltje a kirakatban, Félégyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

A boldogfalvai kertben 6168 □-öles szőlő és gyümölcsös eladó, 2 épülettel, házhelyeknek is igen alkalmas, a nagy állomás közelsége miatt. Cim a kiadóhivatalban.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes áron vesz Rosenbergné Béné Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Eladó ház Hajdusámsonban. A község legelőnkebb helyén, szép nagy üzlethelyiséggel, 2 nagy kirakatablakkal, redőnyzárakkal, 3 kisebb szoba és egy nagy terem, a piac-tér mellett, üzlethelyiségnek igen alkalmas, eladó. Felvilágosítás a hajdusámsoni Olvasóegylet elnökségénél nyerhető.

Írásbelli másolási munkákat szép, helyesírással bíró fiatalember vállal. Cim a kiadóban.

Zongora órákat ad kezdők és haladók számára előkelő urleány. Cim a kiadóban.

Műhelynek világos pineze kiadó. Értekezhetni István-gözmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Házvezetőnőnek ajánlkozik intelligens, fiatal özvegy nő; elősméet jó gazdasszony. Cim a kiadóban.

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszertárában.

Kereslet.

Teljes üzleti bolt berendezést és portálót keres Csillag Arthur Hegedűs és Sándor ezégnél, Kossuth-utca 11.

Jó írással és jó beszélőképességgel bíró intelligens urak 3-10 korona napi díjazás mellett felvétetnek. — Ajánlatok „Állandó” jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Eladás.

Egy jókarban levő Irópép eladó. Bővebet Radó Piac-utca 30.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cim a kiadóban.

Bihar-Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

Billiárd-asztal, ebédő-kredenc eladó, asztalosmunkákat vállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

A Debreczeni Első Takarékpénztár 1909 október 24-én vasárnap d. e. 10 órakor

Debreczenben, Kossuth-u. 3. sz. házának II. emeleti üléstermében

Rendkívüli közgyűlést tart,

melyre t. részvényeseit ezennel meghívja.

Tárgy:

Nagyobb építkezésre vonatkozó igazgatósági előterjesztés.
Az alapszabály 26. §-a értelmében a közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal azon részvényesek birnak, kiknek nevei 1908 december 31-ig a részvénykönyvbe bevezettek.

Szavazásnál minden részvény egy szavazatra jogosít, azonban a közgyűlésen megjelent tag saját részvényei után 40 szavazatnál, meghatalmazás folytán másik 40 szavazatnál többet nem gyakorolhat. Alapsz. 29. §.

A szavazat lapok átvételére jogosító igazolójegyek a közgyűlés előtt 2 nappal a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében átvehetők.

Az igazgatóság.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májban-talom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettnek.

MOLL-FÉLE SÖSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sösborszesz nevezetesen, mint fájdalom-cillapító bedörzsölésizserköszvény, esuz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Rendkívül

olcsó árakon

vásárolhat most mindenki
női divatszöveteket,
mosó barchetteket,
flanelleket

gyönyörű szép választék és
kivitelben kitűnő jó minőségek.

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Debreceni Tisztviselők Ünsegélyző-Egyletének szabója.

MEGÉRKEZTEK

a legdivatosabb férfi szövetújdonságok

őszii és téli idényre,

ugyszintén a Debreczeni Tisztviselők Ünsegélyző-Egyletének mintagyűjteménye.

SZABÓ LÁSZLÓ

férfi szabó, Széchenyi-utca 1. szám.

Etel ruhái, melyek a szabóipar remekei. — Nagyon érdekes a Perczel nővérek új hollandi „Szir Rodzser” matrótáncza melyet direkt e célra tanultak be. — A nagy sikerű operette négyszer van műsorra tűzve egyelőre.

2x2=5. Wied Gusztáv kitűnő mulató szatírja lesz a legközelebbi ujdonsága a színháznak, melyből a próbák már megkezdődtek. A kitűnő ujdonság az egész vigjátéki személyzetet foglalkoztatja kisebb-nagyobb szerepekben.

TÁVIRATOK.

Politikai hírek.

Wekerle itthon.

Hírek Kossuth és Justh kihallgatásáról.

— október 9.

Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap este Bécsből visszaérkezett Budapestre, ma délelőtt már jóval az ülés megkezdése előtt megjelent a képviselőházban. A miniszterelnök szokásához híven első sorban Justh Gy. képviselőházi elnököt kereste fel, aki éppen akkor fogadta a lengyel küldöttség üdvözlését, Wekerle és Justh hosszasan tárgyaltak egymással. — Azután Wekerle a folyosón beszélgetett sokáig a képviselőkkel, akik természetesen a bécsi audienca eredményéről ostromolták a miniszterelnököt.

Wekerle arra a kérdésre, hogy Andrassy és Tiszát ajánlotta a királynak kihallgatásra, azt felelte, én határozottan azt ajánlottam a királynak, hogy folytassa a többség vezérével a tárgyalásokat, mert én az alkotmányos megoldást csak a többséggel egyetértve tartom lehetségesnek. — Wekerle ezen nyilatkozata folytán nemsokára az a hír terjedt el, hogy Kossuth Ferenc már ma délután Bécsbe utazik és holnap kihallgatáson jelenik meg ismét a királynál. — Ezt a hírt még nem erősítették meg.

Beszéltek azonkívül Justh Gyula királyi meghívásáról is, de ez a hír sem nyert még beigazolást.

Ezen hírekkel szemben más képviselők arra utaltak, hogy Wekerle ugyan megtette a királynak azt a javaslatot, hogy Kossuthal tárgyaljon, de a király nyomban kijelentette, hogy ez nem lehet eredményes.

Igy tehát a pillanatnyi reménykedés után ismét előtérbe nyomult a báró Burián-féle tárgyaló miniszterium kinevezésének híre, amelyet megelőzőleg a hatvanhetes politikusok közül fog többeket meghallgatni a király.

A trónörökösök kihallgatása.

Bécs, október 9. Ferenc Ferdinánd trónörökös és nejét a király ma délután kihallgatáson fogadta, amelyen megköszönték a királynak a trónörökösne rangemelését.

Kossuth elutazott.

Budapest, október 9. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter két napi tartózkodásra Soltra utazott.

Elhunyt képviselő.

Vinkovce október 9. Purics József horvát képviselő itt ma elhunyt.

Nagy tűz Budapesten.

Budapest, október 9. Az Első Osztrák jutafonó és szövőgyárban tűz ütött ki, amely több gyárhelyiséget elhamvasztott. A kár több száz ezer korona.

Burián báró a királynál.

Bécs, október 9. Burián bárót a király ma kihallgatáson fogadta. A bosnyák kérdéstről tárgyalt az uralkodó a közös pénzügyminiszterrel.

Közigazdaság.

Budapesti gabonatózsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, október 9.

Buzakinlát és vételkedv mérsékelt. — Tartott irányzat mellett 20,000 méermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: dorült.

Buza októberre	14:30—31
Buza áprilisra	14:14—15
Rozs októberre	9:70—71
Zab októberre	10:09—10
Rozs áprilisra	7:58—59
Zab áprilisra	7:72—73
Tengeri szeptemberre	6:94—95
Tengeri májusra	0:00—00
Repee augusztusra	00:00—00

Debreceni piaci árak

— Az elmúlt hétről. —

Buza	29:30
Kétszeres	20:60
Rozs	17:80
Árpa	13:60
Zab	14:—
Ó tengeri	15:60
Uj tengeri	12:—
Uj esőves tengeri	7:40

Takarmány:

Lucerna	7:—
Széna	5:80—6:00
Lóhere	5:60
Bökköny	5:—
Alomszalma	3:40
Alomszalma	15:—

Záradék:

1 mm. szalona	188 200
-------------------------	---------

Szük termés. Hajduböszörményből írják: Hajduböszörményben, ahol tavaly oly bő szüret volt, hogy a must literjét 2 filléért is adták és hordóhiány miatt megakadt a szüretelés, — az idén épen semmi termés nincs a szőlőkben. A tavalyi korai fagy és hóesés miatt a szőlők nagy része fedetlen maradt, május elején lefagyott a gyöngye hajtás, de újra kihajtott és jó termést ígért; azonban fellépett a peronoszpóra megsemmisítette a termést. Ot hat nyilas szőlővel bíró szőlősgazdáknak kis kézikosár termés jutott kóstolóul. A tavalyi bor ára 50—60%-kal emelkedett. Must épenséggel nincs. A kedvező időben az őszi munka folyik. Tengeriben és krumpliban jó termés volt, ami némileg pótolja a buzatermés silányságát. Az őszi vetések gyönyörűek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Duhajkodó legények. Ez év május havában H. Szoboszlón Vitéz Balázs és D. Nagy László odavaló legények ittás állapotban belekötöttek az őket rendre intő rendőrbé, sőt botokkal megverték. A törvényszék ma tartotta meg ez ügyben a főtárgyalást s miután bűnösségük a tanuk vallomása értelmében kétségtelenül beigazolódott, Vitéz Balázst 14 napi és D. Nagy Lászlót 8 napi fogházra ítelték hatóság elleni erőszak elkövetéséért.

Ma már köztudat, hogy vízvezeték és a fürdő berendezés nemcsak kényelmet ad, hanem elsőrendű egészségügyi követelmény. Céljainak azonban, csak akkor felel meg, ha az minden tekintetben kifogástalanul működik.

Ha már vízvezeték, legyen jó vízvezeték!

Jól és olcsón jótállás mellett

Máthéi János

vállalata készíti Debreczen

Műhely és iroda: Darabos-utoza 54. szám.

Üzlet és raktárhelyiség Egyház tér 5.

Nagytemplom mellett.

FIUK!

Csak

GERŐ-féle

ruhába járjatok iskolába,
mert az a legtartósabb és legolcsóbb ruha

Piacz-utcza 41. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalati cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írási és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debrecen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő és Kalap
áruházban, Dreher mellett.

Magy. kir. állami méntelep parancsnokság

Debreczen.

341. szv. szám.

Hirdelmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep osztályánál 1910 január 1-től, december hó 31-ig terjedő idő tartama alatt termelendő trágya értékesítése tárgyában a méntelep számvevőség helyiségében 1909 október hó 25-én délelőtt 10 órakor nyilvános szóbeli árverés fog megtartani.

Miről az érdeklődők oly felhívással értesítettek, miként ezen árverésen résztvenni sziveskedjenek.

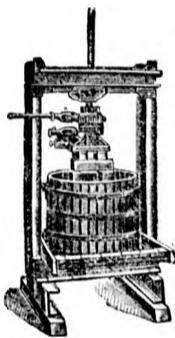
Az erre vonatkozó feltételek a fenti méntelep számvevőségénél bármikor megtudhatók. Debreczen, 1909 szeptember hó 15-én.

Magy. kir. állami méntelep
parancsnokság Debreczen.

URSUS

a legtekélyesebb rendszerű

BORSAJTÓ

a 3-ik erőttétellel felülmulja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét, ACZEL csavar és keretszerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, miáltal a bor megfeketedését kizárja, a törköly egydarabban kivethető.

Képes árlap pinczefelszerelési cikkekéről és borsajtókról ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen.

Villamos világitást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyá ak, kastélyok saját üzemű berendezéseket, dynamo-motor szellőztető, telefon, szobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel szavatosság mellett

Fazekas Imre

készít DEBRECZEN, Piac-u. 77. Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolf-ram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.
Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédlő és salon lámpák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb áron. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegekészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsó áron.

Épület üvegezés helyben és vidéken.
Viszonteladónak árkedvezmény.

Egyedül előnyös vásárlási alkalom

rőfőskereskedőknek és házalóknak a szövetygyárból való közvetlen vásárlás által.

Küldés magánvevőknek is.

40 méter maradék szépen 14 kor.
összeválogatva

40 m. elsőrendű minőségű, kíván- 15 K
ság szerint összeválogatva

Ruhaparget szép mintákkal, ruhák, blouzek és alszoknyákhoz. Flanel gyengén mintázva ingekre és blouzokra. Delain szegéllyel ruhákra és blouzokra. Angol befir 80 cm. széles színes ingekre, ingmellekre és női blouzokra. Kéknyomó konyhakötényekre és házöltönyökre. Kanavász élénk színekben ágyneműekre. Oxford férfi ingekre, kitűnő strapaképes minőségű. Grisetete színes, alszoknyára, vastag anyagból szöve

Maradék nagyság 3-10 méter.

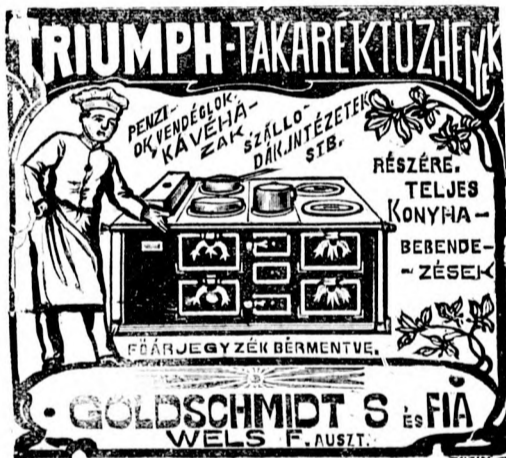
Hibátlan és tartós minőségért garantálva, teljesen szintartó. Nincs kockázat! Az összeg, ha az áru nem tetszik, visszatérítetik, ez esetben azt bérmentve is lehet visszaküldeni. Január 1-től több mint 1000 elismerő levél.

40 méter legfinomabb fehérített Rnburgi vászon a legfinomabb fehér- és ágynemű részére összeválogatva fehér Grisetete-ből álló fehérnemű részére csak 17-90 korona.

Készen szegélyezett lepedők varrás nélkül: 25 cm hosszú, 150 cm széles, a legfinomabb cénnavászonból szöve, elpusztíthatatlan minőség, garantált vásznak darabonként K 2-60. Legkisebb vétel 6 drb. Szétküldés utánvétel után.

Mechanikus vászonszövőde Nachod Csehország.

Két csomag megrendelésénél franko szállítás.

BUTOR.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
.. kárpitos és díszítő ..

DERRECZEN, IV., Piacz-utca 44. sz.

Alapított 1850. Telephon 377.

A debreceni iparművészeti
kiállításon állami ezüst-
.. éremmel kitüntetve ..

Óriási választék mindenféle stílus és árú butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék

azonnal készen.

~ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ~

A debreceni ipartestületi
kiállításon ezüst éremmel
.. kitüntetve ..

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutányos és pontos kiszolgálás.

Telefon 701.

Mindenemű felsőruhák festését, tisztítását, gallérok, kézelők mosás, vasalását a legszebben eszközöl

DEBRECZENBEN,

Arany János-utca 10. szám

Koncz József

gőzerőre egész újonnan berendezett kelmefestő és vegyszertelruhatisztító intézete

Fiók üzletek:

Batthyány-utca 2., Vár-utca 3. sz.
a Zenede kisépülete udvarában.

Telefon 701.

VILLAMOSSÁG

a betegápolás
szolgálatában!

A szenvedő emberiségnek ajánlva!

Ha idegességben, neurastheniában, álmatlanságban, fejfájásban (migraine) hátfájásban, gyomor-, és bélbántalmakban, szívgyengeségben és hűdésben, ifjúkori bűnök folytán beállott elgyengülésben, rheumában, csuzban és ischiában szenved és már minden gyógymódot és drága fürdőt kipróbált, anélkül, hogy gyógyulást talált volna, tegyen kísérletet a leghirnevesebb orvosi szaktekinjéyek által ajánlott villany delejes készülékkel!

Villamos áramot ad tartalékelemek nélkül! Sohasem romlik el! Kitűnően működik és könnyen kezelhető.

Ára K 29.-

Uj! Villamos zsebmikrofon, Uj!

halló készülék nagyothallók számára. Feltűnést keltő találmány! — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

KELETI J. villamos gyógykészülékek gyára
BUDAPEST, IV., Koronaherceg utca 17.

Inga órák

a legszebb kivitelben s a legjobbszerkezettel egyszerű és kettőzött harangütéssel, ugyszintén legjobb

Zseb-, ébresztő- s fali órákat is 1 évi jótállással

Blattner Béla

órák üzletében Debreczen, Kossuth-u. 4. sz. alatt lehet a legolcsóbban beszerezni. Ugyanott órajavítások is, jól javítva, 1 évi jótállás mellett.

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI
LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomorfeszítő-hólyagés bélbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csomago kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénés hévízi** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádifürdők, melyek kiváló gyógyhatással használnak az összes reumatikus- és idegenbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénzavas- és villamviz-fürdők. Ivó- és belélegzési kura. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az IGAZGATÓSÁG.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

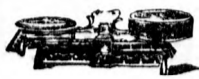
Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű. Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszertárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Kovács Gyula

vaskereskedő

DEBRECZEN, a „Bika“-szálloda mellett.

1909. évi hitelesítésű mérlegek és sulyok. Takaréktűzhelyek, vaskályhák, főzőedények, husvágógépek. Amerikai mosógépek

Eperjesi cserépkályhák raktára.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű, fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszcsérjék, Tülevelűek, Kerítésnövények Bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (I. sima áru)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépitőszert a

FÖLDES-féle MARGIT-CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Miteser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett-cikkek: Margit-hőlgypor (3 színben) 1-20 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcváz 1 korona.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalicz Jenő, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszertárakban.

Szoboszlón: Barbócz Zs. Bőszörményben: Ercsey Gábor.

Páratlan és csodás hatású!

Övökadjunk utánzatoktól!

Du hajzat!

Nincs többé fejbőrviszketegség
Sem korpaképződés!

a Dr. DRALLE-féle

NYIRFA-HAJVIZ

állandó használatánál.

A legnemesebb és legtermészetesebb hajápoló szer!
Hatása meglepő!

Valódi csak a „Dr. DRALLE“ névvel elátott.

St.-Louis 1904. GRAND-PRIX.
Milano 1906.

Kapható illatszert-, droguéria- és borbélyüzletekben, valamint gyógyszertárakban.

Nagybani lerakat Ausztria és Magyarország részére: **HOFFMANN M. és TÁRSA, Tetschen a. B.**

AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNY-
TÁRSULAT (VII. KER., RÁKÓCZI-ÚT 54. SZ.) KIADÁSA

Megjelent

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁNAK

■ VII-ik kötete ■

A MŰVÉSZET KÖNYVE

A képzőművészetek és a zene történeti és technikai fejlődése

Irták: **LYKA KÁROLY** és **KACSON PONGRÁC.**

Ötszázötveneg szöveggéppel
és tizenegy műmelléklettel. ✧

Ötszázötveneg szöveggéppel
és tizenegy műmelléklettel. ✧

A **képzőművészetek** és a **zene** eredetét, művészeti és technikai fejlődését, valamint átalakulásainak és változásainak okát kívánja ez a kötet a művelt közönségnek bemutatni. A mű szerzői a művészetek fejlődését úgy dolgozták fel, amint az **természetszerűleg** kapcsolódik bele az **általános emberi művelődés** folyamatába. Az olvasó ily módon megismeri a művészetek fejlődésének természetes útját és folyamatát s ezáltal a művészi alkotások **esztétikai** megítélésénél is önálló véleményre tesz szert.

A MŰVÉSZET KÖNYVE gazdag képanyaga által
☛ valóságos **muzeuma** a művészetek történetének ☛

A könyv ára egy kötetbe kötve 24 kor., két kötetbe kötve 30 kor.

Kapható: **CSÁTHY FERENC** könyvkereskedésében, Debrecenben.